

Napredne veb tehnologije

dr Suzana Marković, dipl.ing. el.
suzana.markovic@vps.ns.ac.rs

Definisanje stila

➤ `<tr align="center" valign="middle"> </tr>`

ili

➤ `<tr style="align:center; valign:middle;">`

`</tr>` ili

➤ `<head>`

`<style type="text/css">`

`td { text-align: center; vertical-align: middle;}`

`</style>`

`</head>`

`<body>...`

`<tr> </tr>`

Definisanje stila

- **Atribut** određenog tag-a – stil važi samo u konkretnom tag-u

<tag style=„atribut:vrednost;“>

- **Interni stilovi** – stilovi su navedeni u <head> zaglavlju u tag-u <style> u formi CSS koda. Samo dati fajl ima pristup.

<style>selektor {atribut:vrednost;} </style>

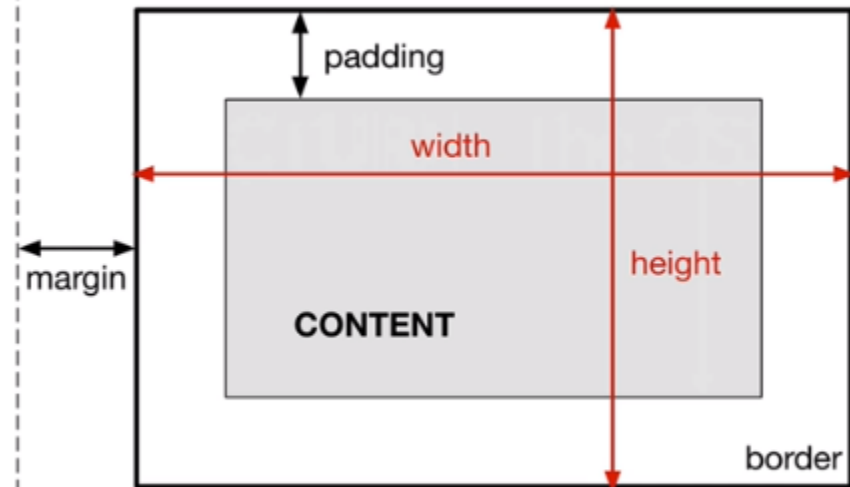
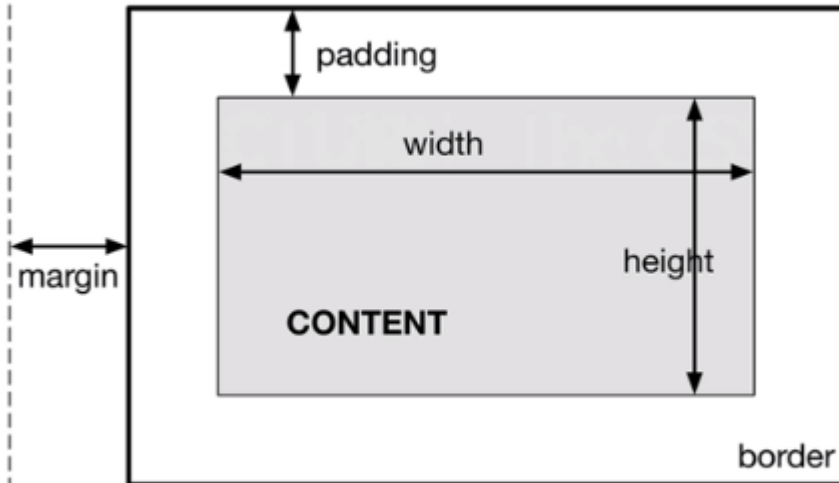
- **Eksterni stilovi** - .css fajl sa stilovima

<link rel="stylesheet" type="text/css" ref=„stil.css“>

Svojstva

- Pozadina: **background-**(color, image, repeat, attachment, position)
- Okvir: **border-**(color, width, style, bottom, left, right, top)
- Font: **font-**(style, size, familij, variant, weight)
- Tekst: **text-**(align, decoration, transform, indent)
- Boja slova: **color**

BOX model

box-sizing: border-box

Selektori

- **Element selektori** - ovo su najjednostavniji selektori i definišu se nazivom HTML elementa koji targetiraju: p, h1, a, div,...
- **Selektori klasa**: class=„ime_klase „ - Selektor koji targetira klasu se obeležava znakom **.** (**tačka**) ispred imena klase.
- **ID selektori**: id=„ime_id „ - Selektor koji targetira element sa određenim ID-om se obeležava **znakom #** ispred ID-a.

Pseudo klase - dinamičke

- **Pseudo klasa stanja** je način selekcije dela HTML dokumenta koji uključuje i dinamičko stanje elementa.
- Sintaksa pseudo klase - naziv pseudo klase se "*lepi*" za drugi selektor **selektor:pseudo-klasa**.
- **:visited** - ova pseudo klasa selektuje linkove koji su već **posećeni**.
- **:link** - selektuje linkove koji **nisu posećeni**.
- **:hover** - selektuje bilo koji elemenat **iznad koga se nalazi pokazivač**.
- **:active**- selektuje **aktivni** link.
- Redosled visited/link -->hover -->active

```
<style>
```

```
  a:visited{  
    color:midnightblue;
```

```
  }
```

```
  a:link{
```

```
    color:purple;
```

```
    text-decoration:none;
```

```
  }
```

```
  a:hover{
```

```
    color:lime;
```

```
  }
```

```
  a:active{
```

```
    color:red;
```

```
  }
```

```
  div {
```

```
    background-color: lime;
```

```
    color: midnightblue;
```

```
    padding: 25px;
```

```
    font-size:18px;
```

```
    text-align: center;
```

```
    font-weight:bold;    }
```

```
  div:hover {
```

```
    background-color: midnightblue;
```

```
    color:lime;
```

```
    text-transform:uppercase;    }
```

```
</style>
```

CSS

HTML

```
<body>
```

```
  <div>
```

```
    <p>
```

U ovom divu se pojavljuje hover efekat

```
    </p>
```

```
  </div>
```

```
    <a
```

```
href="http://www.vps.ns.ac.rs">Posetite sajt
```

```
skole</a>
```

```
  </body>
```


Vežba

Stilizovanje različitih stanja veza

Link

Veza je u stanju kada putanja nije posećena.

Link

Veza je u stanju kada je putanja posećena.

Link

Veza je u stanju kada mišem pređe preko.

Link

Veza je u stanju kada je link aktivan.

Pseudoklase

- **:focus, :enabled, :disabled** – odnosi se na input elemente forme, selektuje redom elemente koji su u fokusu, omogućene ili onemogućene.
- **:empty** – selektuje sve <p> elemente koji nemaju decu
- Pseudoklasa **:target** se može iskoristiti za stilizovanje elemenata ka kojima postoji aktivna unutrašnja veza u dokumentu.

Primer

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Primer</title>
<style>
  h2:target {
    background-color: #00ffbf;
    width: 80px;
  }
</style>
</head>
<body>
  <h1>Stilizovanje aktivnih unutrašnjih veza</h1>
  <a href="#1">Link1</a>
  <a href="#2">Link2</a>
  <a href="#3">Link3</a>
  <h2 id="1">LINK1</h2>
  <p>Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK1</p>
  <h2 id="2">LINK2</h2>
  <p>Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK2</p>
  <h2 id="3">LINK3</h2>
  <p>Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK3</p>
</body>
</html>
```

Stilizovanje aktivnih unutrašnjih veza

[Link1](#) [Link2](#) [Link3](#)

LINK1

Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK1

LINK2

Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK2

LINK3

Ovo je deo koji se prikazuje kada se gore klikne na LINK3

Pseudoklase – pozicione

- **:first-child** - selektuje prvi elemenat unutar nadređenog elementa tj. bira bilo koji tip elementa koji je prvo dete unutar roditeljskog elementa.

```
li:first-child{color:red;}
```

- List 1
- List 2
- List 3

- **:last-child** - selektuje poslednje dete u roditeljskom elementu.
- **:nth-child(n)** - selektuje svako n-to dete roditeljskog elementa -

<https://codepen.io/chos/pen/obEmvj>

Pseudo elementi

- Pseudo element se koristi za stilizovanje specifičnih delova elementa.

```
selector::pseudo-element {property:value;}
```

```
1. p::first-line { color: #ff0000;  
font-variant: small-caps;}
```

```
2. p::first-letter {color: #ff0000;  
font-size: xx-large; }
```

Kombinatori

► **Selektor selektora** (koristi *space*) –

div p { background-color: yellow;} – selektuje sve p elemente unutar div elemenata

► **Selektor dete** (roditelj > dete) –

div >p { background-color: yellow;} – selektuje sve p elemente koja su neposredni potomak div elementa

https://www.w3schools.com/css/tryit.asp?filename=trycss_sel_element_element

https://www.w3schools.com/css/tryit.asp?filename=trycss_sel_element_gt

Kombinatori

- **Susedni selektor** (koristi znak +) – elementi *moraju imati istog roditelja* a slede odmah jedan za drugim

div + p { background-color: yellow;}

https://www.w3schools.com/css/tryit.asp?filename=trycss_sel_element_pluss

- **Opšti susedni selektor** (koristi znak ~) –

div ~ p { background-color: yellow; } – opšti selektor koji selektuje sve p tagove koji su rođaci div taga.

https://www.w3schools.com/css/tryit.asp?filename=trycss_sel_element_tilde

SELEKTOR	PRIMER	OBJAŠNENJE
Ime elementa	p	Primeniće stil nad svim paragrafima.
Identifikator	#moj-id	Primeniće stil nad svim elementima koji imaju postavljen generiški atribut id na vrednost "moj-id".
Klasa	.moja-klasa	Primeniće stil nad svim elementima koji imaju postavljen generiški atribut class na vrednost "moja-klasa".
Ugnježdavanje	h1 p	Primeniće stil nad svim paragrafima koji se nalaze kao potomci svih naslova h1.
Kompozicija	div h1.naslov span	Primeniće stil nad svim linijskim tekstovima koji se nalaze kao potomci svih naslova h1 sa atributom class="naslov" koji se nalaze kao potomci svih elemenata div.
Grupisanje	div, p	Primeniće stil nad svim elementima div kao i na svim paragrafima.

Selektori definisani sa atributom elementa

➤ Selektor koji se odnosi na neki element sa atributom obeležava se [] **uglastim zagradama**.

1. a[href]{ font-size: 1.5em; } - Selektor se odnosi se na sve **a** elemente koji sadrže atribut "*href*".

2. a[href*="str"]{ color: green; } - selektuje se element koji ima atribut **href** i vrednost tog atributa mora da sadrži **znakovni niz** "*str*".

Selektori definisani sa atributom elementa

- 3. `a[rel~="prati"]{color: black;}`** - Selektor se odnosi se na sve **a** elemente koji mora da sadrži **željenu reč** u okviru vrednosti atributa.
- 4. `[attribute$=value]`** - selektor odabira element čiji atribut **se završava sa određenim znakovnim nizom.**
- 5. `[attribute^=value]`** - selektor odabira element čiji atribut **počinje sa određenim znakovnim nizom.**

Primer sa ikonama:

<https://codepen.io/chos/pen/XXVrWb>

Ingredients for my recipe: *<i lang="fr-FR">Poulet basquaise</i>*

**

<li data-quantity="1kg" data-vegetable>Tomatoes

<li data-quantity="3" data-vegetable>Onions

<li data-quantity="3" data-vegetable>Garlic

<li data-quantity="700g" data-vegetable="not spicy like chili">Red pepper

<li data-quantity="2kg" data-meat>Chicken

<li data-quantity="optional 150g" data-meat>Bacon bits

<li data-quantity="optional 10ml" data-vegetable="liquid">Olive oil

<li data-quantity="25cl" data-vegetable="liquid">White wine

HTML

```
[data-vegetable] {  
  color: green;  
}
```

```
[data-vegetable="liquid"] {  
  background-color:  
goldenrod;  
}
```

CSS

```
[data-vegetable~="spicy"] {  
  color: red;  
}
```

```
[data-quantity$="kg"] {  
  font-weight: bold; }
```

```
[data-quantity^="optional"] {  
  opacity: 0.5;  
}
```

Pozicioniranje

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
  <title>Pozicioniranje</title>
  <meta charset="UTF-8">
  <style>
    div {
      height: 100px;
      width: 300px;
    }
    #prvi {
      background-color: rgb(231, 43, 103);
    }
    #drugi {
      background-color: rgb(24, 243, 232);
    }
    #treći {
      background-color: rgb(180, 55, 252);
    }
  </style>
</head>
<body>
  <div id="prvi"></div>
  <div id="drugi"></div>
  <div id="treći"></div>
</body>
```

Pozicioniranje. Apsolutno i relativno

Primeni
relativno
pozicioniranje!

Primeni
apsolutno
pozicioniranje!